

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2020 ГОДИНА**

Скопје, јуни 2021

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-3
Финансиски извештаи	
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за паричните текови	6
Извештај за промените на капиталот	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-32

Арх. бр. 0307/98 29.06.2021

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ДО РАКОВОДСТВОТО НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавното Претпријатие за државни патишта (Претпријатието), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2020 година, како и Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за парични текови и Извештајот за промени во капиталот за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Претпријатието е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Агенцијата за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Агенцијата.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение) ДО РАКОВОДСТВОТО НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје

Основи за мислење со резерва

Како што е објаснето во Белешката 3.8. кон финансиските извештаи, Претпријатието во претходните години, извршило ревалоризација на своите недвижности, постројки и опрема, користејќи ги законски определените коефициенти за ревалоризацијата засновани на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи. Ваквата ревалоризација, според наше мислење, не е во согласност со МСС 16, според кој недвижностите, постројките и опремата треба да се водат според нивните набавни трошоци намалени за акумулираната амортизација или по проценета вредност, која е нивна објективна вредност на датумот на проценувањето. Претпријатието нема извршено проценка на вредноста на недвижностите, постројките и опремата од страна на професионални квалификувани проценители во согласност со барањата на МСС 16 и следствено на тоа, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на нивното вреднување.

Како што е објаснето во Белешката 20 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2020 година има капитализирано во инвестициите во тек – автопатишта износ од 780,631 илјади МКД, и во градежни објекти – автопатишта износ од 720,407 илјади МКД по основ на негативни курсни разлики кои се појавуваат како резултат на плаќањата во УСД валута спрема еден од изведувачите на проектите. Ваквиот начин на евидентирање е извршен согласно Извештај и налог на Државниот завод за ревизија. Според наше мислење и согласно сметководствените стандарди прифатени во Р. Северна Македонија (МСС 16, МСС 23 и МСС 21), не постои можност курсни разлики кои произлегуваат од подмирување на обврски во странска валута да се капитализираат во набавната вредност на средствата, туку истите треба да се признаат во тековната добивка или загуба. Според претходното, произлегува дека набавната вредност на инвестициите во тек и градежните објекти е преценета за истите износи. Во текот на 2020 година капитализирани се негативни курсни разлики во износ од 119,798 илјада МКД, за кој износ е преценета тековната добивка. Нашиот извештај за претходната година исто така беше квалификуван по овој основ за вкупен износ од 573,595 илјади денари.

Како што е објаснето во Белешката 20 кон финансиските извештаи, Претпријатието со состојба на 31 декември 2020 година има евидентирано инвестиции во тек во локални патишта во износ од 4,227,607 илјади МКД, кои се финансирани со заеми од МБОР и ЕБОР за Проектите за подобрување на постојните регионални и локални патишта. Локалните патишта кои се во надлежност на општините, по завршувањето на изградбата и извршениот технички прием треба да бидат предадени на користење на Општините, односно да се изврши финансиско примопредавање на овие локални патишта кои се водат во финансиската евиденција на Претпријатието. Поради ова, ние не бевме во можност да се стекнеме со разумно уверување во однос на презентирањето на инвестициите во тек.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО РАКОВОДСТВОТО НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје**

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите од прашањата наведени во параграфот „Основи за мислење со резерва“, доколку ги има и кои ги има, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното Претпријатие за државни патишта заклучно со 31 декември 2020 година, како и неговата финансиска успешност и парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Обрнување на внимание

Без понатаму да го квалификуваме нашето мислење, обрнуваме внимание на неисполнување на барањето за адекватен сооднос за сервисирање на долг. Како што е објаснето во Белешката 27 кон финансиските извештаи, сооднос за сервисирање на долг со состојба на 31 декември 2020 година изнесува 0.9 што е пониско од барањето за адекватност, кое за овој коефициент изнесува не пониско од 1.

Скопје, 29 јуни 2021

Овластен ревизор

Костадинка Китаноска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Приходи од надоместоци	8	6,803,658	7,374,323
Останати приходи	9	157,655	118,952
		6,961,313	7,493,275
Трошоци од основна дејност	10	(1,268,014)	(1,073,752)
Трошоци за амортизација		(2,066,045)	(1,860,034)
Трошоци за вработени	11	(244,090)	(285,387)
Останати трошоци	12	(671,422)	(539,632)
Резервации на трошоци		(57,285)	(52,829)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		2,654,457	3,681,641
Приходи од финансирање	13	3,022,065	1,090,099
Расходи од финансирање	14	(884,968)	(1,840,782)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		4,791,554	2,930,958
Данок од добивка	22	(195,894)	(45,957)
НЕТО ДОБИВКА		4,595,660	2,885,001
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА		4,595,660	2,885,001

Скопје, 23.03.2021 година

Директор
Ејуп Рустем

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	Белешка	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Тековни средства			
Парични средства	15	1,191,198	2,033,771
Тековен дел на дадени позајмици	17	13,728	13,834
Побарувања за данок на добивка и останати побарувања	19	164,559	357,877
Однапред пресметани приходи и трошоци		7,015	11,076
Залихи	16	1,503	1,548
Вкупно тековни средства		1,378,003	2,418,106
Нетековни средства			
Дадени позајмици	17	35,054	48,910
Аванси за основни средства	18	2,140,878	2,633,129
Нематеријални средства	21	8,763	16,674
Недвижности, постројки и опрема	20	104,350,139	97,894,495
Вкупно нетековни средства		106,534,834	100,593,208
ВКУПНО СРЕДСТВА		107,912,837	103,011,314
ОБВРСКИ И КАПИТАЛ			
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	22	2,629,063	1,780,737
Тековен дел на долгорочни кредити	25	3,498,368	3,349,457
Останати обврски	23	369,622	408,706
Резервации	28	193,956	153,520
Вкупно тековни обврски		6,691,009	5,692,420
Нетековни обврски			
Државни грантови (одложени приходи)	24	2,013,324	2,173,650
Долгорочни кредити	25	39,298,819	39,831,219
Вкупно нетековни обврски		41,312,143	42,004,869
ВКУПНО ОБВРСКИ		48,003,152	47,697,289
Капитал			
Државен капитал	26	5,000	5,000
Ревалоризациона резерва		9,796,453	9,796,453
Акумулирана добивка (загуба)		50,108,232	45,512,572
Вкупно капитал		59,909,685	55,314,025
ВКУПНО ОБВРСКИ И КАПИТАЛ		107,912,837	103,011,314

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ за годината која завршува на 31 декември

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Парични примања од надоместоци	6,807,719	7,394,480
Парични примања од останати оперативни активности	233,908	(9,128)
Исплати на добавувачи за трошоци за основна дејност	(1,278,239)	(1,056,492)
Исплати за плати и надомести на плати	(244,090)	(285,387)
Исплати за останати оперативни расходи	(671,318)	(529,927)
Платен данок од добивка	(195,894)	(45,957)
Примени камати	17,743	35,061
Нето парични текови од оперативни активности	4,669,829	5,502,650
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЧКИ АКТИВНОСТИ		
Дадени/наплатени заеми на други	13,962	14,127
Набавки на нематеријални средства	(754)	(2,568)
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(7,675,875)	(12,670,219)
Дадени/оправдани аванси за основни средства, нето	492,251	684,084
Нето парични текови од вложувачки активности	(7,170,416)	(11,974,576)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Исплати од добивката	-	(2,000)
Платени камати на кредити	(319,427)	(123,801)
Примени (отплатени) долгорочни кредити, нето	1,977,441	5,594,593
Нето парични текови од финансиски активности	1,658,014	5,468,792
Нето зголемување (намалување) на паричните средства	(842,573)	(1,003,134)
Парични средства на почетокот на годината	2,033,771	3,036,905
Парични средства на крајот на годината	1,191,198	2,033,771

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО КАПИТАЛОТ за годината која завршува на 31 декември

	Државен капитал (000) МКД	Ревалоризациона резерва (000) МКД	Реинвестирана добивка (000) МКД	Акумулирана добивка (загуба) (000) МКД	Вкупно капитал (000) МКД
Состојба на 1 Јануари 2019	5,000	9,796,453	5,178,880	37,450,691	52,431,024
Усогласувања	-	-	-	-	-
Корегирана состојба на 1 Јануари 2019	5,000	9,796,453	5,178,880	37,450,691	52,431,024
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	2,885,001	2,885,001
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	2,499,258	(2,499,258)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(5,178,880)	5,178,880	-
Финансиска поддршка на Агро-берза по Одлука на Влада	-	-	-	(2,000)	(2,000)
Состојба на 31 Декември 2019	5,000	9,796,453	2,499,258	43,013,314	55,314,025
Состојба на 1 Јануари 2020	5,000	9,796,453	2,499,258	43,013,314	55,314,025
Усогласувања	-	-	-	-	-
Корегирана состојба на 1 Јануари 2020	5,000	9,796,453	2,499,258	43,013,314	55,314,025
Добивка (Загуба) за тековната година	-	-	-	4,595,660	4,595,660
Реинвестирана добивка од претходна година по Одлука на УО и Влада на РМ	-	-	2,885,001	(2,885,001)	-
Вратена реинвестирана добивка	-	-	(2,499,258)	2,499,258	-
Финансиска поддршка на Агро-берза по Одлука на Влада	-	-	-	-	-
Состојба на 31 Декември 2020	5,000	9,796,453	2,885,001	47,223,231	59,909,685

1. Дејност и основни податоци

Јавното претпријатие за државни патишта, поранешна Агенција за државни патишта (во понатамошниот текст “Претпријатието”) е основано во согласност со Законот за јавните претпријатија заради управување, одржување, заштита, развој и унапредување на мрежата на државните (магистрални и регионални) патишта на територијата на Република Северна Македонија.

Поконкретно ЈП за државни патишта ги извршува следните работи:

- врши управување со државните патишта;
- врши развој, одржување, следење и контролирање на државните патишта;
- врши инвеститорски работи во врска со државните патишта;
- се задолжува кај домашни и странски финансиски институции заради финансирање;
- врши инвеститорски работи од областа на државните патишта;
- други работи утврдени со Законот.

Финансирање на активностите на Претпријатието се обезбедува преку надоместоци утврдени со Законот за патишта, и тоа:

- трансфери од Буџетот на РСМ (дел од акциза од нафтени деривати);
- надоместоци за употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса);
- надоместоци за употреба на јавен пат, негов дел или објект на патот (патарина);
- надоместоци од поставување на рекламни табли во заштитниот појас, приклучување на пристапен кон државен пат, поставување на инсталации на трупот на патот, изградба и користење на комерцијални објекти на кои е дозволен пристап на државен пат надвор од населено место, прекумерно користење на државен пат, вонреден превоз, штета сторена на патот и објектите на патот;
- заеми и кредити и
- останати надоместоци согласно Законот.

Вкупниот број на вработени во Претпријатието на 31 декември 2020 година изнесува 481 вработени (2019: 447 вработени).

Седиште на Претпријатието е на ул.Даме Груев бр.14 во Скопје.

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.1. Основ за составување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 4 заклучно со страница 32, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Северна Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Претпријатието применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.4 Значаен настан

Глобалната пандемија предизвикана од новиот корона вирус (КОВИД 19) која беше прогласена од страна на СЗО во март 2020 година, рапидно се развиваше во текот на 2020 година. Мерките кои беа превземени од Владата за да го спречи ширењето на вирусот во голема мера влијаеа на економската активност.

Раководството превзеде мерки за следење и ублажување на ефектите од КОВИД 19, вклучувајќи мерки за безбедност и заштита на здравјето на вработените и смета дека има влијание врз работењето на Друштвото и резултатите од работењето но не и на ликвидноста на Друштвото. За ублажување на последиците од пандемијата, Владата донесе Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за утврдување на висината на средствата од делот на акцизата од деривати од нафта, со која е зголемен процентот кој што Министерството за финансии го трансферира на ЈПДП од 20% на 25%.

Во 2020 година Друштвото бележи зголемување на добивката за 59% во однос на предходната година која главно се должи на зголемувањето на приходите од финансирање (позитивни курсни разлики) за 177% во однос на предходната година. Приходите од надоместоци бележат намалување од 8% во однос на предходната година кој се должи на намалените приходи од надоместоци за употреба на автопати (намалени за 23% во однос на предходната година). Воедно вкупните средства се зголемени за 5% и Друштвото бележи позитивни ликвидносни показатели (белешка 6.4).

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Претпријатието ќе продолжи да работи во догледна иднина. Со оглед дека претпријатието е формирано за обавување на дејност од јавен интерес, Претпријатието нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

Поради влијанието на значаен настан, имајќи ја предвид анализата на влијанието на КОВИД 19 пандемијата опишана во точка 2.4, раководството смета дека не постои материјална несигурност што предизвикува сомнеж кој би го довел во прашање континуитетот во работењето на Друштвото.

3. Основни сметководствени политики и проценки

3.1. Признавање на приходи

Приходите се признаваат доколку е веројатно дека идни економски користи ќе бидат прилив за Претпријатието и доколку овие користи може веродостојно да се измерат. Приходите на Претпријатието се економски користи кои настануваат во текот на разгледуваниот период, кои произлегуваат од редовните активности на Претпријатието.

Приходите на Претпријатието произлегуваат од надоместоците утврдени со Законот за патишта, наведени во белешката 1 погоре.

Приходите од камати се признаваат за временскиот период за кој истите се однесуваат.

3.2. Признавање на расходи

Расходите се признаваат во билансот на успех кога се јавува намалување на идните економски користи поврзано со намалување на дадено средство или зголемување на дадена обврска кое може веродостојно да се измери. Расходите се признаваат врз основа на нивната директна поврзаност помеѓу направените трошоци и заработувањето на конкретните приходи.

3.3. Трансакции во странска валута

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и известува во денари (МКД). Трансакциите во странска валута се евидентираат по важечкиот курс на странската валута на денот на трансакцијата. Извршена е пресметка на сите побарувања и обврски во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност, по средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи или расходи од финансирање.

Најголем број од трансакциите на Претпријатието се во Евра (ЕУР) и УСД. Средниот курс на Еврото и УСД на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следува:

	1 ЕУР	1 УСД
31 декември 2020	61.6940 МКД	50.2353 МКД
31 декември 2019	61.4856 МКД	54.9518 МКД

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.4. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номиналната вредност. За целите на овие финансиски извештаи, паричните средства се состојат од денарска и девизна жиро сметка, готовина во благајни и депозити по видување во банки орочени до 3 месеци.

3.5. Побарувања за дадени аванси

Побарувањата за дадени аванси се признаваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни побарувања за аванси и се состојат од дадени аванси на изведувачи заради тековно и инвестиционо одржување.

3.6. Залихи

Залихите на ситен инвентар се водат по пониската од набавната вредност и нето реализациона вредност. Набавната вредност ја сочинуваат сите направени трошоци за залихите да се доведат во нивната постојната состојба и локација. Нето реализационата вредност е проценета продажна цена во редовен тек на работење намалена за трошоците за нејзино довршување и проценети трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.7. Аванси за основни средства

Авансите за основни средства претставуваат средства дадени на добавувачи за набавка на основни средства и се искажуваат во висина на нивната номинална вредност, намалени за исправката за сомнителни и спорни аванси за основни средства.

3.8. Недвижности, постројки и опрема

1) Општа презентација

Почетно, набавките се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Заклучно со 2012 година, основните средства се ревалоризираа на крајот од секоја година (при изработка на годишната пресметка) со примена на единствениот коефициент на ревалоризацијата заснован на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи објавен од страна на Државниот Завод за Статистика на нивната набавна или ревалоризирана вредност и акумулирана амортизација на основните средства. Почнувајќи од 01.01.2013 година, ваква ревалоризација повеќе не се пресметува.

Ефектот на ревалоризацијата на основните средства се евидентираше како зголемување на ревалоризационата резерва, а амортизацијата се пресметуваше почнувајќи од следната година на ревалоризираната вредност на основните средства утврдена на крајот од претходната година.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.8. Основни средства (Продолжение)

2) Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот век на употреба на основните средства. Амортизација на инвестициите во тек не се пресметува се додека средствата во изградба не се активираат.

Употребените годишни стапки за амортизација за 2020 година во однос на 2019 се следните:

Основни средства	Стапки за амортизација 2020	Стапки за амортизација 2019
Административни згради	1 %	1 %
Автопатишта	7 %	7 %
Останати патишта	3 %	3 %
Компјутери	20%	20%
Опрема и мебел	12%	12%
Моторни возила	15%	15%

3.9. Обврски кон добавувачите

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.10. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање и останати расходи. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање. Детален преглед на долгорочните кредити е прикажан во белешката 25 кон финансиските извештаи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.11. Капитал

Вкупниот капитал на Претпријатието заклучно со 31 декември 2012 година се состои од државен капитал во вкупен износ од 38,926,796 илјади МКД.

Промените во капиталот заклучно со 31 декември 2012 година се состојат од ревалоризациони резерви кои се пресметуваа за недвижностите, постројките и опремата заклучно со 31 декември 2012 година, остварени добивки, ревалоризациони корекции како и други корекции на капиталот.

На 01.01.2013 година со преобразбата на „Агенцијата“ во „Јавно претпријатие за државни патишта“ се изврши корекција на капиталот, односно основната главнина со состојба на 31 декември 2016 година изнесува 5,000 илјади МКД и се состои од паричен влог.

Основач / сопственик е Владата на Република Северна Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓаа на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие.

3.12. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Претпријатието има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.13. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Претпријатието. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3. Основни сметководствени политики и проценки (Продолжение)

3.14. Државни грантови (подршки)

Државни грантови се признаваат кога постои разумна сигурност дека грантовите ќе бидат примени во согласност со предложените услови. Кога грантовите се поврзани со средства, истите се признаваат како одложени приходи. Кога се примаат немонетарни грантови, средствата и грантот се евидентираат по нивната номинална вредност и потоа се ослободуваат во билансот на успех за време на корисниот век на употреба на средството на систематска и рационална основа.

3.15. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Северна Македонија. Согласно даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица (2019: исто). Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2019: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Претпријатието влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Претпријатието е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Претпријатието нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Претпријатието е изложено на можните флукутации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

4.2. Каматен ризик

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Претпријатието има користено вакви кредити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Претпријатието нема начин истиот да го намали.

4.3. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Претпријатието нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски.

4.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РСМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Претпријатието подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2020 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Претпријатието располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност, со исклучок на обврските за кредити, но истите се добиени со променливи каматни стапки поради што повторно може да се смета дека објективната вредност е приближна на нивната сметководствена вредност.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Претпријатието врши финансирање на своето работење по пат на користење на долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Претпријатието континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година е следната:

Во (000) МКД	2020	2019
Обврски по кредити и заеми	42,797,187	43,180,676
Пари и парични еквиваленти	(1,191,198)	(2,033,771)
Нето обврски (пари)	41,605,989	41,146,905
Вкупен капитал	59,909,685	55,314,025
% на задолженост	69%	74%

6.2. Ризик од девизни валути

Претпријатието влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од користење на кредити во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2020 и 2019 година по валути е следната:

Во (000) МКД	Средства		Обврски	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	720,738	925,121	15,210,661	14,000,226
УСД	748	734	26,326,527	29,180,450
Други	2,644	2,426	-	-
	724,130	928,281	41,537,188	43,180,676

Претпријатието претежно е изложено на ЕУР и УСД. Изложеноста спрема ЕУР и УСД кај обврските ги вклучува обврските по кредити од банки и други лица кои имаат девизна клаузула и чија отплата во денари зависи од движењата на курсот на денарот во однос на Еврото и УСД.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	(1,448,992)	(1,307,511)	1,448,992	1,307,511
УСД	(2,632,578)	(2,917,972)	2,632,578	2,917,972
други	264	243	(264)	(243)
Нето Ефект	(4,081,306)	(4,225,240)	4,081,306	4,225,240

6.3. Ризик од промени на каматите

Претпријатието се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други субјекти или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

Во (000) МКД	31 декември	
	2020	2019
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	3,290	2,448
- Останати побарувања	33,959	31,315
	3,249	33,763
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Дадени заеми	48,782	62,744
- Парични средства на сметки	1,187,908	2,031,323
	1,236,690	2,094,067
	1,273,939	2,127,830
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	2,629,063	1,780,737
- Останати обврски	311,475	331,657
- Кредити	1,259,999	-
	4,200,537	2,112,394
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Кредити	15,210,661	14,000,226
	15,210,661	14,000,226
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Кредити	26,326,527	29,180,450
	26,326,527	29,180,450
	45,737,725	45,293,070

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на каматните стапки на користените кредити и дадени заеми за 1% поени. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

Во (000) МКД	Зголемувања за 1% поени		Намалувања за 1% поени	
	2020	2019	2020	2019
Земени кредити	(152,107)	(140,002)	152,107	140,002
Дадени заеми	488	627	(488)	(627)
Нето Ефект	(151,619)	(139,375)	151,619	139,375

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2020 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	1,191,198	-	-	-	1,191,198
Дадени заеми	-	-	13,728	35,054	48,782
Останати побар.	33,959	-	-	-	33,959
	1,225,157	-	13,728	35,054	1,273,939
Добавувачи	2,629,063	-	-	-	2,629,063
Кредити	858,312	515,928	2,124,128	39,298,819	42,797,187
Останати обврски	311,475	-	-	-	311,475
	3,798,850	515,928	2,124,128	39,298,819	45,737,725

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Претпријатието со состојба на 31 декември 2019 година според нивната доспеаност:

Во (000) МКД	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	2,033,771	-	-	-	2,033,771
Дадени заеми	-	-	13,834	48,910	62,744
Останати побар.	31,315	-	-	-	31,315
	2,065,086	-	13,834	48,910	2,127,830
Добавувачи	1,780,737	-	-	-	1,780,737
Кредити	938,898	321,055	2,089,504	39,831,219	43,180,676
Останати обврски	331,657	-	-	-	331,657
	3,051,292	321,055	2,089,504	39,831,219	45,293,070

7. Известување по сегменти

Претпријатието не врши известување според сегментно работење со оглед дека нема обврска за истото, ниту пак е поделено во посебни деловни и географски сегменти.

8. ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТОЦИ

Остварените приходи од надоместоци според видови, се како што следува:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Приходи од цената на течни горива - акциза	3,078,415	3,058,350
Приходи од надоместоци за употреба на автопати	2,080,883	2,687,429
Приходи од регистрација на моторни возила	1,644,360	1,628,544
Вкупно приходи од надоместоци	6,803,658	7,374,323

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

Остварените останати оперативни приходи според нивните видови, се како што следува:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Приходи од надомест по други основи	33,826	25,666
Приходи од амортизација на одложени приходи од грантови (белешка 20 и 24)	120,925	64,729
Приходи од ослободување на резервации (белешка 28)	509	26,079
Останати приходи	2,395	2,478
Вкупно останати оперативни приходи	157,655	118,952

10. ТРОШОЦИ ЗА ОСНОВНА ДЕЈНОСТ

Остварените трошоци за основна дејност според нивните видови, се како што следува:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Реконструкции и одржување на патишта	968,014	773,752
Трансфери на надомести до општини	300,000	300,000
Вкупно трошоци за основна дејност	1,268,014	1,073,752

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Трошоците за вработени според нивните видови, се како што следува:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Бруто плати и надомести на плати	214,605	260,033
Трошоци за отпремнини, награди и сл.	10,063	9,051
Трошоци за службени патувања	387	277
Трошоци за превоз и друго	19,035	16,026
Вкупно административни трошоци	244,090	285,387

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

Остварените останати оперативни расходи според нивните видови, се како што следува:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Трошоци за надзор	148,654	231,634
Трошоци за банкарски услуги	22,965	35,124
Расходи за комунални услуги	94,892	77,516
Трошоци за провизии на здруженија за регистрација	72,902	70,853
Останати услуги	80,045	19,059
Трошоци за поправки и одржување	80,221	55,697
Потрошени материјали	20,667	14,881
Трошоци за осигурување	629	1,292
Репрезентација	1,017	965
Адвокатски трошоци	137,171	-
Трошоци по основ на судски спорови	-	-
Останати оперативни расходи	12,259	32,611
Вкупно останати оперативни расходи	671,422	539,632

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените приходи од финансирање, се како што следува:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Приходи од камати	17,743	35,061
Позитивни курсни разлики	3,004,322	1,055,038
Вкупно приходи од финансирање	3,022,065	1,090,099

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Остварените расходи од финансирање, се како што следува:

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Расходи за камати од кредити	259,048	153,955
Расходи за казнени камати	31,520	270
Негативни курсни разлики	594,400	1,686,557
Вкупно расходи од финансирање	884,968	1,840,782

Анализата на расходите за камати по кредитори е како што следува:

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
МБОР - Светска банка	527	635
ЕБОР - локални и регионални патишта	2,668	3,556
Експорт-Импорт Банка Кина (Миладиновци - Штип)	210,096	103,427
ЕБОР - електронски систем на патарини	1,099	-
ЕИБ II	37,413	46,337
МБОР - Светска банка	7,245	-
Вкупно расходи за камати	259,048	153,955

15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Паричните средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Денарски сметки кај банки	512,885	1,165,928
Готовина во благајна	2,965	2,306
Девизни сметки кај банки	49,313	165,444
Девизни акредитиви	-	-
Девизна благајна	325	142
Девизни депозити	625,710	699,951
Вкупно парични средства	1,191,198	2,033,771

Девизните депозити на ден 31 декември 2020 се состојат од неискористени парични средства од повлечени средства од кредитори и тоа:

Депозит од кредити од Светска Банка	185,704	131,903
Депозит од кредити од ЕБОР	440,006	568,048
Вкупно депозити	625,710	699,951

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

16. ЗАЛИХИ

Залихите на ден 31 декември се состојат од следното:

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Залихи на материјали	1,503	1,548
Вкупно залихи	1,503	1,548

17. ДАДЕНИ ПОЗАЈМИЦИ

Дадените позајмици на ден 31 декември се состојат од следното:

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
<i>Даден заем на:</i>		
ЈП Македонски Железници инфраструктура	18,047	23,212
Царинска Управа на РМ	30,735	39,532
	48,782	62,744
Тековен дел на дадени позајмици	(13,728)	(13,834)
Вкупно дадени заеми	35,054	48,910

Дадените заеми во износ од 35,054 илјади МКД (2019: 48,910 илјади МКД) се состојат од повлечени средства од страна на Претпријатието од кредитот од МБОР 4859 МК и дадени истовремено на ЈП Македонски Железници Инфраструктура и Царинска Управа на РМ за нивни потреби согласно договорот за кредит.

18. ДАДЕНИ АВАНСИ ЗА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
<i>Дадени аванси на:</i>		
Синохидро Подружница Скопје	1,166,048	1,572,160
Конструкционес Рубау Шпанија	276,735	276,734
ГД Гранит АД Скопје	431,060	441,231
Аселсан Турција	6,342	11,118
Страбак АГ подружница Скопје	137,828	29,921
Тирена Скави Италија	-	259,210
Алпине Подружница Скопје	30,181	30,181
Пелагонија АД Гостивар	38,016	-
Електрософт Скопје	9,047	9,047
ДГ Бетон АД Скопје	30,191	3,527
ВЕ-Група	10,121	-
Компанија Ескаватори ДОО	5,309	-
Вкупно аванси за основни средства	2,140,878	2,633,129

19. ПОБАРУВАЊА ЗА ДАНОК НА ДОБИВКА И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Побарувања за данок на добивка	130,750	326,644
Останати побарувања	33,809	31,233
Вкупно побарувања за данок на добивка и останати побарувања	164,559	357,877

20. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промените во текот на 2020 година се како што следува:

	Градежни објекти (000) МКД	Патишта (000) МКД	Опрема (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна ревалоризирана вредност					
Состојба на 1 јануари	18,654	121,416,966	248,661	35,614,173	157,298,454
Нови набавки	-	2,401,537	13,047	6,023,801	8,438,385
Пренос од инвестиции	-	801,032	-	(801,032)	-
Капитализирани курсни разлики	-	119,798	-	-	119,798
Прекнижувања	-	(33,537)	-	33,537	-
Корекции (бел. 24)	-	(43,770)	-	-	(43,770)
Ослободени резервации за судски спорови (бел. 28.б)	-	-	-	(1,330)	(1,330)
Отпис и останати намалув.	-	-	(156)	-	(156)
Состојба на 31 декември	18,654	124,662,026	261,552	40,869,149	165,811,381
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	9,124	59,195,689	199,146	-	59,403,959
Амортизација	186	2,043,749	13,445	-	2,057,380
Расход	-	-	-	-	-
Отпис и останати намалув.	-	-	(97)	-	(97)
Состојба на 31 декември	9,310	61,239,438	212,494	-	61,461,242
Сегашна вредност на:					
31 декември 2020	9,344	63,422,588	49,058	40,869,149	104,350,139
31 декември 2019	9,530	62,221,277	49,515	35,614,173	97,894,495

Инвестициите во тек со состојба на 31 декември 2020 година во вкупен износ од 40,869,149 илјади МКД (2019 година: 35,614,173 илјади МКД) се состојат од инвестиции во изградба на магистрални, регионални и локални патишта.

Во текот на 2007 година извршено е сметководствено активирање на вложувања во градби, реконструкции и надградби на повеќе патни правци во вкупен износ од 682,141 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години.

Во текот на 2019 година извршено е сметководствено активирање на вложувања за изградба на делови од Коридор 10 во вкупен износ од 1,445,016 илјади МКД, а кои произлегуваат од реализирани проекти за изградба на Коридор 10 од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Оперативна Програма за Регионален развој (белешка 24). Во 2020 година извршена е корекција на вредноста на ова средство за износ од 43,770 илјади МКД, кој е финансиран од Друштвото.

21. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2020 година:

	Лиценци (000) МКД	Софтвер (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари	1,634	43,078	44,712
Набавки	-	754	754
Состојба на 31 декември	1,634	43,832	45,466
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари	1,634	26,404	28,038
Амортизација	-	8,665	8,665
Состојба на 31 декември	1,634	35,069	36,703
Сегашна вредност на:			
31.12.2020 година	-	8,763	8,763
31.12.2019 година	-	16,674	16,674

22. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИТЕ

Обврските кон добавувачи на ден 31 декември се состојат од следното:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Добавувачи во земјата за основни средства и трошоци	825,949	177,578
Обврски спрема добавувачите во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта	1,803,114	1,603,159
Вкупно обврски кон добавувачите	2,629,063	1,780,737

Обврските спрема добавувачи во земјата во износ од 825,949 илјади МКД (2019: 177,578 илјади МКД) вклучуваат обврски по основ на неплатени ситуации од повеќе изведувачи.

Обврските спрема добавувачи во земјата за задржани депозити од градежни ситуации за изградба на патишта во износ од 1,803,114 илјади МКД (2019: 1,603,159 илјади МКД) претставуваат задршки спрема изведувачите, како гаранција за добро извршена работа од страна на истите и кои се ослободуваат по завршување на проектот и издавање на соодветна потврда за прифаќање.

23. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Останатите тековни обврски на ден 31 декември се состојат од следното:

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Обврски за пресметани камати од кредити	288,888	317,747
Обврски од регистрација (рефундација)	13,670	10,246
Обврски за концесии	5,257	-
Обврски за ДДВ	58,147	77,049
Останати обврски	3,660	3,664
Вкупно останати тековни обврски	369,622	408,706

Данок на добивка се пресметува на остварената добивка пред оданочување зголемена за непризнаените расходи и намалена за износ на реинвестирана добивка согласно даночната регулатива, со примена на стапка од 10% (2019: 10%)

24. ДРЖАВНИ ГРАНТОВИ (ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ)

Државните грантови добиени за средства на ден 31 декември се состојат од следното:

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 1 јануари	2,173,650	792,481
Примени во текот на годината	4,369	1,445,898
Корекции	(43,770)	-
Ослободено преку биланс на успех	(120,925)	(64,729)
Состојба на 31 декември	2,013,324	2,173,650

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти на магистрални и регионални патни правци од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Буџетот на РМ (од продажба на Телеком) во претходните години, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 604,072 илјади МКД. Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.01.2008 година. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 22,582 илјади МКД.

Грантот од Европска Инвестициона Банка е наменски грант за техничка помош во имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица). Овие средства се наменети за консултантски услуги од SAFEGE (Consulting Engineers Belgium) за имплементација на проектот за изградба на Коридор 10 (Демир капија - Смоквица) во износ од 171,077 илјади МКД (2019:166,708 илјади МКД). Овие одложени приходи ќе почнат да се амортизираат со ставање во употреба на патниот правец за кои истите се наменети.

Државните грантови произлегуваат од реализирани проекти за изградба на делови од Коридор 10 од страна на Министерството за транспорт и врски со парични средства од Оперативна Програма за Регионален развој, а кои патишта му припаѓаат на Претпријатието во износ од 1,402,870 илјади МКД. Овие одложени приходи се амортизираат како приходи за времетраење на векот на користење на овие средства почнувајќи од денот кога истите ќе бидат целосно стекнати и пуштени во употреба, односно од 01.08.2019 година. Во 2020 година извршена е корекција на вредноста на ова средство за износ од 43,770 илјади МКД, кој е финансиран од Друштвото. Годишниот износ на амортизација на овие одложени приходи изнесува 98,343 илјади МКД.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

25. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

а) Анализа по видови

<u>Банка или кредитор</u>	<u>Валута</u>	<u>Состојба на 31.12.2020 во валута</u>	<u>Среден курс на НБРСМ 31.12.2020 МКД</u>	<u>каматна стапка %</u>	<u>период и начин на отплата</u>	<u>Состојба на кредитите 31.12.2020 (000) МКД</u>	<u>Состојба на кредитите 31.12.2019 (000) МКД</u>
ЕИБ II	ЕУР	12,265,859	61.6940	3.62% год.	36 полугодишни рати 15/11/2006 - 15/05/2024	756,730	969,652
МБОР (ИБРД) 4859 МК	ЕУР	4,271,682	61.6940	Либор	24 полугодишни рати 15/12/2012 - 15/06/2024	263,537	337,689
МБОР (ИБРД) 7532 МК	ЕУР	35,924,827	61.6940	Либор	30 полугодишни рати 15/09/2013 - 15/03/2028	2,216,346	2,502,812
ЕБОР (ЕБРД)	ЕУР	13,594,800	61.6940	Либор +1	22 полугодишна рата 05/12/2012 - 05/06/2023	838,718	1,170,238
Експорт-Импорт Банка Кина (Миладиновци - Штип)	УСД	192,329,669	50.2353	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	9,661,739	11,351,740
Експорт-Импорт Банка Кина (Кичево - Охрид)	УСД	331,734,627	50.2353	2% год.	60 месеци грејс период и 180 месеци период на отплата	16,664,788	17,828,709
МБОР (ИБРД) 8420 МК	ЕУР	48,954,831	61.6940	Либор	32 полугодишни рати 15/10/2020 - 15/10/2036	3,020,219	3,093,857
ЕБОР 41981 - проект коридор X	ЕУР	10,956,004	61.6940	Либор +1	22 полугодишни рати 20.10.2015-20.04.2026	675,920	738,934
ЕБОР 47955- Програма за национални патишта	ЕУР	55,518,821	61.6940	Либор +1	48 месеци грејс период и 132 месеци период на отплата 20.02.2019 - 20.08.2029	3,425,178	2,546,448
МБОР (ИБРД) 8525 МК	ЕУР	28,548,472	61.6940	Либор	35 месеци грејс период од 31.12.2020 и 40 полугодишни рати 15.11.2023-15.05.2043	1,761,269	1,294,062
ЕБОР (ЕБРД) 47829	ЕУР	32,914,783	61.6940	Либор +1	23 полугодишни рати 20/03/2020 - 20/03/2031	2,030,645	1,217,415
ЕБОР (ЕБРД) 49118	ЕУР	3,600,000	61.6940	Либор 1%	24 полугодишни рати 15/04/2022-15/10/2033	222,098	129,120
Министерство за финансии на РСМ	МКД	1,259,999	1.0000	-	грејс период до 01.01.2022 и 83 месечни рати	1,259,999	-
Вкупно странски кредити						42,797,187	43,180,676
Минус: Тековна доспеаност на долгорочни странски кредити (обврски кои доспеваат за плаќање во рок од една година)						(3,498,368)	(3,349,457)
Вкупно нето странски кредити						39,298,819	39,831,219
Вкупно долгорочни кредити						39,298,819	39,831,219

25. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

б) Промени во текот на годината	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Состојба на 01.01.	43,180,676	36,967,412
Нови задолжувања	5,494,254	7,686,962
Отплата на главници на странски кредити	(3,439,470)	(2,092,369)
Курсни разлики (нето)	(2,360,930)	618,671
Вратен неискористен дел на кредитот	(77,343)	-
Состојба на 31.12.	42,797,187	43,180,676

в) Доспеаноста на долгорочните кредити по години е како што следува:

	2020 (000) МКД	2019 (000) МКД
Во рок од една година	3,498,368	3,349,457
Во период од 1 до 3 години	7,188,992	6,698,914
Над 3 години	32,109,827	33,132,305
Вкупно	42,797,187	43,180,676

26. КАПИТАЛ

Вкупниот капитал на Јавното претпријатие со состојба на 31 декември 2020 година во износ од 5,000 илјади МКД се состои од паричен влог. Основач/сопственик е Владата на Република Северна Македонија. Средствата се обезбедени од средствата кои се наоѓале на сметката на Агенцијата за државни патишта во рамките на трезорската сметка и се дел од салдото на денот на отварањето на сметката на Јавното претпријатие. Овој капитал е регистриран во Централниот регистар на РСМ.

27. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ

Согласно склучените договори за кредити со ЕБОР и МБОР, Претпријатието има превземено обврска, во текот на реализацијата на Проектите, финансирани од ЕБОР и МБОР, да одржува адекватни финансиски коефициенти, како што следи:

а) сооднос за сервисирање на долг - не понизок од 1

Сооднос за сервисирање на долг согласно договорот за кредит е дефиниран како сооднос на (а) нето паричен тек од оперативни активности за 12 месеци од претходниот датум на пресметка плус сите камати пресметани за време на тој период, минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.

27. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА КРЕДИТИ (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

	2020	2019
Нето паричен тек од оперативни активности	4,669,829	5,502,650
Плус сите камати пресметани за време на тој период	259,048	153,955
Минус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства	(7,184,378)	(11,988,703)
Плус парични текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од гарантот	5,494,254	7,686,962
	3,238,753	1,354,864
Отплата на главница на кредити	3,439,470	2,092,369
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	259,048	153,955
	3,698,518	2,246,324
Сооднос за сервисирање на долг	0.9	0.6

б) планирани нето приходи / планирани отплати на долгови - не понизок од 1.2

Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови е дефиниран како сооднос на (а) нето приходи кои претставуваат разлика на приходи од сите извори плус останати приходи и сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата со (б) отплата на главница на кредити и сите пресметани камати.

	2020	2019
Приходи од сите извори	6,803,658	7,374,323
Плус останати приходи	157,655	118,952
Минус сите расходи намалени за амортизацијата, непарични расходи и расходи за камата	(2,183,526)	(1,898,771)
	4,777,787	5,594,504
Отплата на главница на кредити	3,439,470	2,092,369
Пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.	259,048	153,955
	3,698,518	2,246,324
Планирани нето приходи / планирани отплати на долгови	1.3	2.5

в) тековен коефициент - не понизиок од 1

Тековен коефициент е дефиниран како сооднос на (а) тековни средства вклучувајќи ги и планираните нето приходи за наредната година и (б) тековните обврски.

	2020	2019
Тековни средства	1,378,003	2,418,106
Планираните нето приходи за наредната година	7,012,000	4,882,200
	8,390,003	7,300,306
Тековни обврски	6,691,009	5,692,420
Тековен коефициент	1.3	1.3

28. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И РЕЗЕРВИРАЊА

Потенцијални и неизвесни обврски се евидентираат и прикажуваат во финансиските извештаи доколку постои веројатност за идни одливи на средства кои вклучуваат економски користи и доколку постои можност за разумна проценка на износот. Резервирања се обврски со неизвесно време на настанување или износ. Резервирањата се признаваат како обврски, додека неизвесните обврски само се обелоденуваат.

а) Судски спорови против Претпријатието (неизвесни обврски)

Претпријатието е вклучено во редовни судски спорови (тужби) поднесени од страна на разни субјекти. Најзначајни судски спорови против Претпријатието се следните:

Основ на судски спор:	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Спорови за долгови	49,915	50,904
Спорови за надомест за експроприација	32,008	47,353
Спорови за надомест за штета	164,009	112,704
Арбитражни спорови	281,864	-
Спорови по други основи	1,522	8,092
Вкупно	529,318	219,053

Погоренаведените износи се без вклучена казнена камата.

Арбитражниот спор пред Меѓународниот арбитражен суд во Париз е започнат по тужба на Рубау спрема ЈПДП и побарува износ од 281,863 илјади МКД и 131,602 илјади арбитражни трошоци. Воедно ЈПДП има поднесено противтужба и побарува износ од 748,412 илјади МКД и 212,919 илјади МКД. Постапката е во фаза пред донесување на одлука.

б) резервирања

	2020	2019
	(000) МКД	(000) МКД
Состојба на 01.01	153,520	136,918
Резервирања преку биланс на состојба	2,282	-
Резервирања преку биланс на успех	57,285	52,829
Исплатен износ	(17,292)	(266)
Ослободувања на резервации перку биланс на успех	(509)	(26,079)
Ослободувања на резервации перку биланс на состојба	(1,330)	(9,882)
Состојба на 31.12	193,956	153,520

29. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Глобалната пандемија предизвикана од новиот коронавирус (КОВИД 19), која беше прогласена од стана на СЗО во март 2020 година, рапидно се развиваше во текот на 2020 година, со значителен број на случаи. Мерките кои беа превземени од Владата за да го спречи ширењето на вирусот во голема мера влијааа на економската активност.

Раководството превзеде мерки за следење и ублажување на ефектите од КОВИД 19, вклучувајќи мерки за безбедност и заштита на здравјето на вработените и смета дека пандемијата има влијание врз работењето на Друштвото и резултатите од работењето но не и на ликвидноста и солвентноста на Друштвото.

Со оглед на фактот дека пандемијата сеуште не е завршена, врз основа на досегашното искуство, раководството смета дека и во иднина пандемијата ќе има влијание врз работењето, отворените резултати, но не и на ликвидноста и солвентноста на Друштвото (белешка 2.6 и 2.7). Влијанието во овој момент не е практично да се процени со оглед дека развојот на настаните е крајно непредвидлив, а исто така неможат да се предвидат и мерките од здравствен и економски карактер, кои би ги донеле властите или регулаторните тела, заради ублажување на ефектите од пандемијата.